

ОУ „Свети Свети Кирил и Методий“ – с. Бежаново, общ. Луковит, обл. Ловеч

**УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:**

/Венцислав Манолов/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

УЧЕБНА 2025 / 2026 ГОДИНА

I. УВОД

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците.

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ „Свети Свети Кирил и Методий“ – с. Бежаново, общ. Луковит, обл. Ловеч и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ „Свети Свети Кирил и Методий“ – с. Бежаново, общ. Луковит, обл. Ловеч са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

III. Принципи на приобщаващото образование:

1. Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование
2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
4. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик –индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;
6. Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;
8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

IV. Мерки за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие

- 1.1 Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения.
- 1.2 Определяне на необходимост от допълнителни подкрепа за ученици, които не владеят български език.
- 1.3 Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа.

Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището

- 2.1 Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището.
- 2.2 Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения.
- 2.3 Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
- 2.4 Библиотечно-информационно обслужване.
- 2.5 Поощряване с морални и материални награди.
- 2.6 Кариерно ориентиране на учениците.
- 2.7 Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
- 2.8 Предоставяне на логопедични консултации, като превенция на комуникативни и обучителни затруднения.
Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
- 2.10 Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
- 2.11 Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

3. Изграждане на позитивен психологически климат

- 3.1 Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
- 3.2 Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците
- 3.3 Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
- 3.4 Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
- 3.5 Групова работа с ученици; кризисна интервенция.
- 3.6 Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.
- 3.7 При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

V. Мерки за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата:

1. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- 1.1 Издаване заповед от директора на училището за сформирание на Екип, който да изготви оценка на ученика.
- 1.2 Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
- 1.3 Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: класни ръководители и ресурсен учител, в зависимост от конкретния случай
- 1.4 Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост
- 1.5 Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
- 1.6 При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование/РЦПППО/ за повторна оценка на индивидуалните потребности.
- 1.7 При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.
- 1.8 Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности на детето.

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.

- 2.3 Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.

Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.

Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.

Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.

2.7 Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.

2.8 Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.

2.9 Директорът на училището, в което се обучават по-малко от 9 деца със СОП, може да изпрати заявление до директора на съответния РЦПППО за осигуряване на необходимите специалисти.

2.10 Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи, степени на образование на учениците в системата на образованието.

3 Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището

3.1 Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на училището за конкретно дете със СОП, с изявени дарби или в риск за всяка учебна година.

3.2 В екипа участват: класни ръководители и ресурсен учител.

3.3 Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.

3.4 Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.

3.5 Директорът на училището изпраща за одобрение до директора на РЦПППО решението за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, изготвено от екипа за подкрепа за личностно развитие в 3-дневен срок от извършване на оценката.

3.6 При условие, че не може да сформира екип за подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, директорът на училището изпраща заявление до директора на РЦПППО за извършване оценка на индивидуалните потребности на ученика.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класни ръководители, учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2025 г.	директор	
Обсъждане на обобщената информация за индивидуалния напредък и необходимостта от конкретни мерки за обща подкрепа,	до 14 дни след подаване на анализа от класните ръководители	класни ръководители и координиращ екип	при необходимост

изготвяне на индивидуални планове за действие			
Оценка на необходимостта от допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск, с хронични заболявания и тези с изяви дарби	при необходимост	екип за личностно развитие, сформиран за конкретния случай	
Осъществяване на конкретна обща и допълнителна подкрепа, проследяване на напредъка, корекции в плана при необходимост	На 3 месеца	екип за личностно развитие, сформиран за конкретния случай	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	постоянен	завеждащ библиотека	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	16.09.2025 г.	учители в ГЦОУД	
Стимулиране на личностни изяви на деца и ученици от уязвими групи	постоянен	класни ръководители	
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7	01.12.2025 г., 01.05.2026 г.	класни ръководители	
Осигуряване на ресурсно подпомагане в рамките на училището	постоянен	Директор	
Идентифициране на ученици със СОП	постоянен	класни ръководители, учители, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	постоянен	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	директор, зам.-директор, учители	
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоз	постоянен	директор, зам.-директор, учители	

Организиране и провеждане на “Училище за родители“	01.03.2026 г.	директор, екип	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и местната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е приета с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 21/02.09.2025 г. и утвърдена със Заповед на Директора № 321 /03.09.2025 г.